

ACTUA

Hoe de overheid opbokst tegen de privé bij het aanwerven van topmanagers

Gezocht: topmanagers bij de overheid

Het is nooit een makkelijke opgave, topmanagers aantrekken. Maar voor de overheid is het vaak nog net iets moeilijker. Want tegenover de privésector zijn de arbeidsvoorwaarden – zeker op hogere niveaus – niet zelden minder aantrekkelijk. “Je moet rekenen op idealisme, maar daarmee alleen red je het niet.”

De cijfers spreken voor zich: op stedelijk niveau liggen de toplonen tussen 40 en 70 procent lager dan het loongemiddelde in de privésector. “Selectie- en rekruteringspecialist Hudson voerde vorig jaar op onze vraag een studie uit waarin de lonen van onze topmensen vergeleken werden met onder meer de dienstensector in de privé”, vertelt Marc Van Peel, schepen van Personeel van de stad Antwerpen. “Enkele resultaten: het loon van onze stadssecretaris, juridisch verantwoordelijk voor 1.000 personen, of onze strategische planner bedraagt 40 procent van het gemiddelde in de dienstensector in de privé. Voor de chef van de lokale politie is dat 50 procent, het loon van onze financieel beheerder wijkt 72 procent af van het gemiddelde in de privé. Onze verloningspakketten zijn dus allesbehalve marktconform. Zelfs in vergelijking met de Vlaamse overheid zijn we niet concurrentieel, terwijl het om vergelijkbare administraties gaat. De logica daarvan ontgaat me.”

En de gevolgen laten zich ook voelen, aldus Van Peel. “Niet dat we met kwalitatief mindere mensen werken, maar voor sommige topfuncties zijn

de kandidaten erg schaars. Enkele jaren geleden werven we onze strategische coördinator aan, de man die verantwoordelijk is voor alle operationele processen van de stad. We hadden op het einde drie kandidaten, waarvan er volgens de jury maar één iemand echt in aanmerking kwam. Tja, dat is heel weinig. Een ander voorbeeld: de aanwerving van de financieel beheerder, verantwoordelijk voor de validering van de financiële stromen van de stad. Opnieuw hadden we weinig valabele kandidaten. En uiteindelijk benoemden we eerst iemand die het na drie maanden niet bleek aan te kunnen.”

Geen ruimte om te onderhandelen

Het probleem is ook op Vlaams niveau gekend, zegt Mireille Deziron, gedelegeerd bestuurder van Jobpunt Vlaanderen: “Het stelt zich weliswaar minder scherp als bij de stad Antwerpen, maar toch: op financieel vlak kunnen wij moeilijk concurreren met de privésector. Om te beginnen zijn de financiële voorwaarden bij de topfuncties minder aantrekkelijk. Bij pas afgestudeerden zijn we wel concurrentieel tegenover de privé, maar tegenover de federale overheid liggen we ook onder. Bovendien is er geen bewegingsruimte om over lonen te onderhandelen. Theoretisch kunnen wij wel een functioneringspremie (een bonus gekoppeld aan een positieve evaluatie, nvdrt) tot 20 procent geven, maar dat valt niet te vergelijken met bonussen in de privé, die gekoppeld zijn aan het behalen van doelstellingen. De huidige besparingen zetten er bovendien een hele grote rem

op. Los daarvan merken we ook dat kandidaten uit de privésector soms afgeschrikt worden door het feit dat ze in een politieke context terecht komen. Of door het feit dat ze het organigram niet naar hun hand kunnen zetten, zoals dat in de privé vaak wel kan. En dat is niet alles: je moet er als overheidsmanager ook rekening mee houden dat je verantwoording moet afleggen tegenover het parlement en dat je voor een stuk een publieke figuur bent. Daar is niet iedereen tuk op. Per vacature hebben we wel veel geïnteresseerde kandidaten, maar slechts een handvol beantwoordt aan het vooropgestelde profiel. Sowieso moeten we het voor een groot deel hebben van idealisme en maatschappelijke bevoegdheid. Mensen die gemotiveerd zijn om voor de overheid te werken. Maar als ze te veel moeten inleveren, is dat natuurlijk ook niet evident.”

Marc Van Peel: “Absoluut. En we hebben nog geluk, vind ik: nogal wat mensen willen uit idealisme en maatschappelijke gedrevenheid voor de overheid werken. De jongste tijd hebben we de indruk dat onze stad terug een meer aantrekkelijke werkgever is. Dat is een indruk, concrete cijfers heb ik daar niet over. Maar als het over topfuncties gaat, red je het met idealisme alleen niet.”

Federale overheid wel marktconform

Concurreren met de privésector is op gemeentelijk en Vlaams niveau dus geen sinecure. En zelfs onmogelijk, in sommige opzichten. Alleen op federaal overheidsniveau stelt het probleem zich amper, zegt

“Op stedelijk niveau liggen de toplonen tussen 40 en 70 procent lager dan het loongemiddelde in de privésector.”

Marc Van Peel, schepen van Personeel van de stad Antwerpen

Marc Van Hemelryck, gedelegeerd bestuurder van Selor, het selectiebureau van de federale overheid. "Er wordt vaak gesproken over het feit dat overheden moeilijk kunnen concurreren met de privé, maar daar merken wij op federaal niveau momenteel niets van. Ook niet als het gaat over hogere profielen. Financieel zijn we marktconform, alleen kunnen we niet altijd dezelfde extralegale voordelen bieden. Zo zijn er geen bedrijfswagens, maar wel gratis woon-werkverkeer met het openbaar vervoer, bedrijfsrestaurants, internetverbinding thuis, ... en een aantal dagen verlof en regelingen die een goeie balans tussen privé en werk mogelijk maken. Een bijkomend struikelblok is het gegeven dat we zeer strikte aanwervingsvoorwaarden hebben en dat de privésector vaak veel sneller kan beslissen. Maar als het over arbeidsvoorwaarden gaat, is de federale overheid vrij concurrentieel met de privésector."

Het probleem mag op federaal niveau dan een stuk kleiner zijn, toch zijn de overheden vragende partij om beter gewapend de strijd met de privé aan te gaan. Alleen is de vraag hoe dat precies moet gebeuren. En of de overheid überhaupt wel kan concurreren met de privésector.

Marc Van Peel: "Dat is geen probleem voor de stad Antwerpen. We kunnen de kloof met de privésector perfect overbruggen, onder meer omdat we de laatste jaren serieus bespaard hebben. We hebben op anderhalf jaar tijd het personeelsbestand met 6 procent

...

Zicht op het Antwerpse overheidsbastion 'Den Bell'. De stad Antwerpen heeft het heel moeilijk om topmanagers binnen te halen door de zware concurrentie met de privé.

...

verminderd, onder meer door mensen niet te vervangen die natuurlijk afvloeiden. Het grote probleem is dat we gevangene zijn van regels en beperkingen die ons van bovenaf opgelegd worden. Er moet volgens mij dringend veel meer vrijheid komen voor een stad van de omvang van Antwerpen. We zitten opgescheept met dezelfde regelgeving en dezelfde rechtspositie als kleinere gemeenten. Dat is absurd. En er zijn nog verschillende andere juridische en ambtelijke regels die ons beperken. Neem die vergaande betutteling en regelgeverij weg en het probleem is voor een groot deel opgelost. De verantwoordelijke minister is trouwens op de hoogte. Ik hoop dat er aan een oplossing gewerkt wordt."

Mireille Deziron: "Ik denk dat we onze aantrekkelijkheid in de eerste plaats moeten halen uit het maatschappelijke engagement. Je moet in de overheid geloven om bij ons topmanager te worden. Je moet er vol-doening uit halen dat je niet in een omgeving werkt waar het puur om winst draait. Anders lukt het je nooit. Of er geen extra maatregelen kunnen genomen worden om de aantrekkelijkheid op te krikken? Daar is al heel veel over gediscussieerd, maar is het daar de goeie timing voor? Het zou uiteraard geen kwaad kunnen om die kloof te verkleinen en de overstap van privé naar overheid makkelijker te maken. Er zijn nog allerlei obstakels die op dat vlak weggenomen kunnen worden. Wie uit de privésector komt, kan bijvoorbeeld sommige voordelen - zoals een groepsverzekering - niet meenemen als hij voor de overheid gaat werken. Het gaat vooral om secundaire voorwaarden, die je in de privésector wel makkelijk van de ene werkgever naar de andere kan meenemen. Sommige mensen hebben het daar moeilijk mee, wat ik ook begrijp. Je verliest daar toch heel wat mee. Maar dat veranderen is niet zo simpel als het lijkt, zeker niet in de huidige context van besparingen." Dominique Soenens •

Toplonen bij stadspersoneel tot 70% lager dan in privé

functie	individueel totaal jaarsalaris*	mediaan totaal jaarsalaris markt	Verskil in %
Stadssecretaris (max. anciënniteit)	€ 125.307	€ 316.113	40%
Strategisch coördinator (2e mandaat, A10b, 20 jaar anciën.)	€ 100.336	€ 238.947	42%
Directeur personeelsmanagement (1e mandaat, A10a, 15 jaar anciën.)	€ 84.974	€ 144.976	59%
Directeur Stads- en Buurtonderhoud (2e mandaat, A10b, max. anciën)	€ 104.332	€ 164.003	64%
Financieel beheerder (max. anciën.)	€ 118.190	€ 164.251	72%

* bruto basissalaris inclusief eindejaarspremie, vakantiegeld, maaltijdcheques, mandaattoelagen en prestatietoelagen

BRON: H. D'ON

JUNKBOX

Elke week remixet onze 2-minuten dj de junk in zijn geheugen tot een fijne set van 120 onproductieve seconden

Een gouden tip voor wie snel rijk wil worden, op kosten van de belastingbetaler: start je eigen dienstenchequebedrijf! 2.600 vooruitziende zielen waren u al voor, maar laat dat vooral geen bezwaar zijn. Huur een bestelwagen, trek enkele dagen de Bulgaarse bergen of de Poolse steppe in, stouw zoveel mogelijk lokaal vrouwvolk in uw laadruimte en zet ze hier aan het werk. Op elke dienstencheque die u verkoopt maakt u gemiddeld 4 tot 5 euro winst, terwijl de staatskas per cheque goed 13 euro bijpast. Een nog doeltreffender systeem om de overheid te belazeren kan zelfs Didier Reynders niet bedenken. De Bulgaren en andere Polen zullen u eeuwig dankbaar zijn, de Belgische werklozen die u hiermee uit de wind zet wellicht nog meer. +++ Onze mailbox werd deze week naar goede gewoonte geteisterd door ophelmakend nieuws. Collegiaal als we zijn willen we u het echte 'breaking news' uiteraard niet onthouden. "Pendelen naar een locatie dichterbij huis, of pendelen buiten de spitsuren, is vaak de beste manier om stress te vermijden en beter, rustiger en productiever te werken." Dat was de ronduit opzienbarende conclusie van een wereldwijd onderzoek dat Regus liet uitvoeren bij - hou u vast - 10.000 zakelijke correspondenten. Volgens datzelfde onderzoek ergeren Belgische pendelaars zich voornamelijk aan gevaarlijk rijgedrag, verkeersagressie en vertragingen bij het openbaar vervoer. En wij die dachten dat pendelaars voornamelijk wakker lagen van de resultaten van FC Boortmeerbeek, **de cupmaat van Angelina Jolie** of het eetgedrag van de hond van Koning Albert. Edoch, wij dwaalden. +++ Onze vrienden van Electrabel, nooit verlegen om wat extra creativiteit als het er op aankomt hun magere inkomsten veilig te stellen, hebben een nieuwe strategie uitgedokterd. Ze sluiten een verbond met hun grootste industriële klanten, die "in ruil voor investeringen in de Electrabel-centrales ook meer zekerheid krijgen over hun elektriciteitsvoorziening". Iets zegt ons dat wij kleine gornalen daar op termijn de dupe van worden en dat het Electrabel en de grote jongens het onder elkaar op een akkoordje gooien om elkaar het leven niet al te zuur te maken. Of zijn we nu alweer te wantrouwig? Filip Michiels •

